

Nämndens verksamhetsplan 2023

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Förutsättningar.....	5
2.1	Demografiska utvecklingen.....	5
2.2	Förvaltningens långsiktiga plan.....	5
2.3	Tillitsbaserad ledning och styrning	7
3	Nämndens mål och uppdrag	9
3.1	Nämndens mål	9
3.2	Nämndens uppdrag	9
3.3	Omhändertagande av mål och uppdrag.....	10
3.3.1	Mål, uppdrag och långsiktiga planen	10
3.3.2	Mål: Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas	12
	Mål: Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön	12
3.3.3	Mål: Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras.	13
	Mål: Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.	13
	Uppdrag: Att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.....	13
	Uppdrag: Att tillsammans för nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning säkerställa att personal i äldreomsorgen uppmuntras och bereds möjlighet att studera till upp till nivån vårdbiträde respektive undersköterska på arbetstid	13
3.3.4	Mål: Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.....	14
	Mål: Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.	14
3.3.5	Uppdrag: Att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.....	14
	Uppdrag: Att utreda hur personkontinuiteten i hemtjänsten kan öka och begränsa antalet personer hemma hos den som får hemtjänst	14

3.3.6	Omhändertagande av mål och uppdrag som inte återfinns inom långsiktiga planen.....	14
3.4	Indikatorer.....	16
3.5	Uppdrag från budget och KF/KS tidigare år	16
3.5.1	Budgetuppdrag från KF:s budget 2022.....	16
3.5.2	Budgetuppdrag från KF:s budget 2021.....	18
3.5.3	Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut	18

1 Inledning

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och är tänkt att styra stadens utveckling. Kommunfullmäktige beslutade om budget för 2023 den 24 november 2022. Förvaltningen ska efter beslutet i kommunfullmäktige, enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll, utarbeta förslag till budget med utgångspunkt i fullmäktiges budgetbeslut, reglementet samt andra relevanta styrande dokument. Den lokala budgethandlingen beskriver i huvudsak de ekonomiska ramarna och resursfördelningen inom förvaltningen. Nämnden beslutade om Budget 2023 den 31 januari 2022.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning uppföljning och kontroll ska nämnden årligen upprätta en verksamhetsplan utifrån de tilldelade mål och uppdrag som riktas till nämnden från kommunfullmäktige.

Verksamhetsplanen syftar till att redogöra för hur respektive nämnd har för avsikt att arbeta för att nå god måluppfyllelse och hur riktade uppdrag ska omhändertas.

2 Förutsättningar

I detta avsnitt lyfts dokument och faktorer som bredvid kommunfullmäktiges budget 2022, reglemente för nämnden och lagstiftning är av stor vikt för nämnden för äldre samt vård- och omsorg i dess målarbete.

2.1 Demografiska utvecklingen

I Sverige växer befolkningen och procentuellt sett ökar de äldsta åldersgrupperna snabbast. Tack vare ökad livslängd och de stora barnkullarna på 1940-talet kommer antalet personer i åldern 80+ att öka kraftigt. Utvecklingen innebär ett ökat vård- och omsorgsbehov då antalet individer med demenssjukdomar och andra åldersrelaterade sjukdomar kommer öka. I dagsläget, i Göteborg, har cirka 30 procent av 80 åringar en utländsk bakgrund. Av 70 åringarna är det cirka 40% och för 60 åringar är det över hälften som har en utländsk bakgrund. Detta kommer att medföra andra behov och anpassningar inom verksamheten.

Omsorgsverksamhet är personalintensivt. Redan i dag är det brist på kvalificerade medarbetare och problemet kommer att öka då många av dagens medarbetare födda på 50- och 60-talen redan har gått i pension eller snart kommer att göra det.

I Göteborg förväntas antalet personer över 85 år att öka med 64% fram till 2035 och antalet personer i ålder mellan 20–64 år att öka med 28%. Samtidigt pekar SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) senaste skatteunderlagsprognos mot att inflationen och stigande räntor får stor påverkan på ekonomin i kommuner och regioner. Dessutom syns det en historiskt svag utveckling av skatteunderlaget. Kostnaderna för framför allt varor och tjänster kommer att stiga.

Detta innebär en situation där behoven av vård och omsorg blir större samtidigt som resurserna till välfärden inte ökar i samma takt. Mer kommer att behöva göras, med mindre resurser.

2.2 Förvaltningens långsiktiga plan

Som konstaterades i nämndens budget behöver förvaltningen arbeta mer systematiskt och långsiktigt i en gemensam riktning för att kunna möta den kommande demografiska förändringen. Förvaltningen har därför tagit fram en plan som sträcker över de kommande tio åren. I budgeten beskrevs också vad planen ska uppnå och hur ska den användas.

- Planen sträcker sig över 10 år men är ett levande dokument som revideras vid behov.
- Planen är en kompass för att hantera och förbereda den demografiska utvecklingens effekter.
- Planen ska se till att arbetet sker systematiskt och långsiktigt genom tydliga prioriteringar.
- Planen är ett komplement till budget, och verksamhetsnomineringar.
- Planens struktur är oberoende av det politiska styret.

Mål och uppdrag från budgeten sorteras, om möjligt, in i den långsiktiga planen. För enskilda mål kan aktiviteter ske på flera olika platser i planens struktur och i verksamheten. Vid uppföljning och rapportering sammanställs en samlad bild på förvaltningsnivå. En princip vid målarbetet är att det ska vara tydligt och enkelt för verksamhetens enhetschefer vid mål- och uppföljningsarbete.

Inom långsiktiga planen används tre olika beteckningar; fokusområden, kritiska processer och långsiktiga aktiviteter som sinsemellan skiljer sig åt i omfång och tidsaspekt. Fokusområden är de mest övergripande och kan förväntas stäcka sig över en stor del av tioårsplanen. Det första fokusområdet lyfter fram det viktiga arbetet som behöver ske innan göteborgaren börjar ta del av förvaltningens traditionella vård- och omsorgstjänster. En fördröjning av inträdet till det andra fokusområdet, en hållbar vård och omsorg, är önskvärt både ur den enskilda individens synvinkel och ur ett resursperspektiv. Färre skulle behöva ta del av den resurs som kommer att vara minskande på grund av den demografiska utvecklingen. Tredje fokusområdet, attraktiv arbetsgivare, blir viktig för att ta hand om frågan hur kompetensförsörjningen ska kunna säkras med allt färre i arbetsför ålder.

Inom fokusområdena finns kritiska processer. Dessa behöver inte sträcka sig lika lång tid som fokusområdena men kan göra det. Tredje delen i planen är långsiktiga aktiviteter och de återfinns inom de kritiska processerna. De är kortsiktigare än processerna men sträcker sig över mer än ett år.

Fokusområde: Attraktiv arbetsgivare
Kritisk process: Kompetensförsörjning Långsiktig aktivitet: Att arbeta efter kompetensförsörjningsplanen
Kritisk process: Hållbar bemanning Långsiktig aktivitet: Att differentiera arbetsuppgifter och med fler olika typer av yrkesgrupper Långsiktig aktivitet: Att arbeta med bemanning och schemaläggning
Kritisk process: Arbetsmiljö (fysisk, social och organisatorisk) Långsiktig aktivitet: Att säkerställa att vi har ändamålsenliga lokaler Långsiktig aktivitet: Att arbeta med chefers organisatoriska förutsättningar

2.3 Tillitsbaserad ledning och styrning

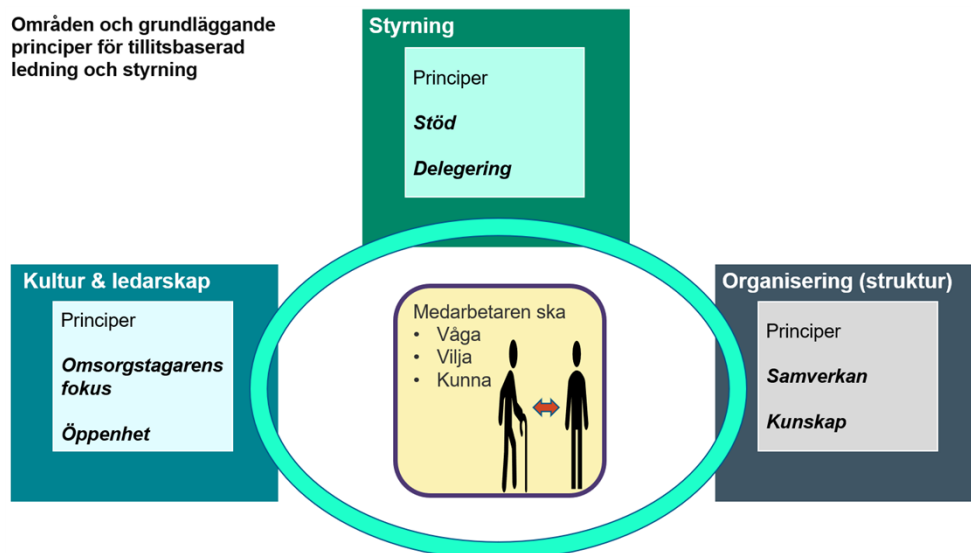
I äldre samt vård- och omsorgsnämndens första budget för år 2021 beslutades att ett arbete med att leda och styra utifrån tillit skulle inledas. Redan då, i första budgeten, påpekades att förändringsarbetet skulle ses som långsiktigt och att tålamod skulle krävas.

”Styrningen ska ta till vara medarbetarnas kompetens till nytta för medborgare och företag. Det är utgångspunkten i regeringens tillitsreform.” *Regeringsförklaringen september 2016.*

För att kunna analysera insatser och deras koppling till idén om tillitsbaserad styrning och ledning, men också för att vägleda vid planering av insatser har Tillitsdelegationen identifierat sju vägledande principer. Sex av principerna, omsorgstagarens fokus, öppenhet, delegering, stöd, samverkan och kunskap ryms inom de tre områdena kultur och ledarskap, styrning och organisering/struktur. Genom tillämpning av de sex principerna skapas förutsättningar för att den sjunde ska gälla i organisationen; ”Tillit – Att som utgångspunkt helst välja att lita på motparten i stället för att misstro den. Gäller framför allt i nedåtriktade relationer i hierarkin.”

Tillitsbaserad styrning och ledning kan illustreras som ett samspel mellan de tre områdena. Kultur och ledarskap, styrning och organisation påverkar varandra och det krävs arbete med samtliga dessa tre delar för att åstadkomma en tillitsbaserad verksamhet. Det betyder också att den högsta beslutande nivån måste vara engagerad och vilja åstadkomma förändringen. Utan en anpassad styrning kan organisationen bara nå till en viss nivå även om man arbetar aktivt med kultur och organisation.

Områden och grundläggande principer för tillitsbaserad ledning och styrning

3 Nämndens mål och uppdrag

I kommunfullmäktiges budget 2023 ges viktiga övergripande förutsättningar för ledning och styrning. Det anges att målen har en tidsperiod för hela mandatperioden och att uppdragen ska genomföras under året. Vidare anges att "Styrningen ska vara tillitsbaserad i större utsträckning än idag. Den tillitsbaserade styrningen ska fokusera på delegering, brukarfokus, öppenhet, stöd och samverkan. Styrning och systematiskt kvalitetsarbete som bara utgår ifrån mätbara data riskerar att leda till en ineffektiv organisation med omotiverat stor administration". Det anges också att målen ska brytas ned och omsättas till praktisk handling av nämnder och styrelser.

3.1 Nämndens mål

Mål riktat enbart till äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

- Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas.

Mål riktade till alla nämnder/styrelser

- Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.
- Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.
- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras.
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.
- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.
- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

3.2 Nämndens uppdrag

- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att avveckla systemet enligt LOV inom hemtjänsten.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att tillsammans för nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning säkerställa att personal i äldreomsorgen uppmuntras och bereds möjlighet att studera till upp till nivå vårdbiträde respektive undersköterska på arbetstid.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda hur fler vård- och omsorgsboenden kan drivas som intraprenad för ökat inflytande för personalen.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda hur personkontinuiteten i hemtjänsten kan öka och begränsa antalet personer hemma hos den som får hemtjänst.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda hur en närhetsprincip kan införas för vård- och omsorgsboende.

Ledning och styrning

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.

Personal

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.
- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.

3.3 Omhändertagande av mål och uppdrag

Detta avsnitt, om omhändertagandet av mål och uppdrag, har tre huvudsakliga delar.

- Mål, uppdrag och den långsiktiga planen.
- En närmare beskrivning av omhändertagandet av de mål och uppdrag som ingår i långsiktiga planen.
- En beskrivning av omhändertagandet av de mål och uppdrag som inte rymms inom den långsiktiga planen.

3.3.1 Mål, uppdrag och långsiktiga planen

Inom den långsiktiga planen finns tre olika tidsperspektiv från det långa, i de tre fokusområdena, till mellanlånga med de kritiska processerna, till det korta med långsiktiga aktiviteterna som är tänkta att sträcka sig över mer än ett år. Detta är ramen som verksamheten kommer att jobba utifrån. Det som tillkommer är det kortsiktiga arbetet som ska göras närmaste året i form av aktiviteter. De flesta budgetmålen och uppdragen sammanfaller på ett bra sätt med långsiktiga planens struktur. För att skapa en översikt följer nedan en matris mellan mål och långsiktiga planen. Budgetens mål på fyra års sikt sammanfaller tidsmässigt mest med de kritiska processerna. Matrisen visar inom vilka kritiska processer målen kommer att omhändertas. I uppställningen framgår respektive process långsiktiga aktiviteter. Dessa preciserar vad för typer av aktiviteter som kommer att ske för att uppnå budgetens mål. I matrisen nedan är mål orangea och uppdrag gröna.

Målen gällande de vi är till för återfinns främst inom fokusområdet ett aktivt och hälsosamt åldrande men också inom kritiska processen systematiskt kvalitetsarbete. Uppdraget om personkontinuiteten faller inom långsiktiga aktiviteten att arbeta med ökad kontinuitet.

Mål och uppdrag relaterade till medarbetare återfinns inom fokusområdet attraktiv arbetsgivare. Målen om inköp- och upphandlingsprocesser och att Göteborgs stad ska styras transparant och resurseffektivt återfinns inom kritiska processen effektiva processer i vård- och omsorgskedjan.

Fokusområde	Aktivt och hälsosamt åldrande			
Kritisk process	Främja självständigt liv och fördröja ett inträde till		Arbeta för en åldersvänlig stad	
Långsiktig aktivitet	Att arbeta med rätt och tidigt stöd och med "dörren in"	Att arbeta för ett självständigt och fritt liv	Att arbeta efter handlingsplanen för åldersvänliga Göteborg	Att arbeta med hälsofrämjande och förebyggande insatser
Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas.	X	X	X	X
Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.	X	X	X	X

Fokusområde	Hållbar vård och omsorg			
Kritisk process	Effektiva processer i vård- och omsorgskedjan		Systematiskt kvalitetsarbete	
Långsiktig aktivitet	Att definiera ansvar, roller och samordning i processerna		Att arbeta med ökad kontinuitet	Att arbeta med tillgänglighet
Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas				X
Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.				X
Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.	X			
Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.	X			
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda hur personkontinuiteten i hemtjänsten kan öka och begränsa antalet personer hemma hos den som får hemtjänst.			X	

Fokusområde	Attraktiv arbetsgivare				
	Kompetensförsörjning	Hållbar bemanning		Arbetsmiljö (fysisk, social och organisatorisk)	
Långsiktig aktivitet	Att arbeta efter kompetensförsörjningsplanen	Att differentiera arbetsuppgifter och med fler olika typer av yrkesgrupper	Att arbeta med bemanning och schemaläggning	Att säkerställa att vi har ändamålsenliga lokaler	Att arbeta med chefers organisatoriska förutsättningar
Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras.	X	X	X	X	X
Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.	X	X	X	X	X
Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.	X				
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att tillsammans för nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning säkerställa att personal i äldreomsorgen uppmuntras och bereds möjlighet att studera till upp till nivå vårdbiträde respektive undersköterska på arbetstid.	X				
Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.	X				X
Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.	X	X	X		

3.3.2 Mål: Äldres självbestämmande ska stärkas och hälsoskillnaderna utjämnas

Mål: Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön

De två målen ingår i nämndens grunduppdrag utifrån följande skrivningar i Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslag (HSL):

SoL 1 kap. Socialtjänstens mål

1 § Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

HSL 3 kap. Allmänt

1 § Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

2 § Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa.

Organisation är strukturerad efter att säkerställa och utveckla grunduppdraget och därmed finns det redan ett omhändertagande av de här två målen. Dessutom fanns det ett mål i budget 2021 och 2022 med skrivning om självbestämmande ”Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande”. Det arbetet kommer att fortsätta och ytterligare utvecklas. För 2023 kan följande planerade aktiviteter lyftas fram:

- Professionalisering av socialsekreteraruppdraget, från biståndshandläggare till socialsekreterare.
- Fortsatt arbete med digitalisering som verktyg för att effektivisera verksamhet och främja självbestämmande.
- Fortsatt arbete med en inkluderande och åldersvänlig stad som förvaltningen leder och samordnar.

3.3.3 Mål: Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras.

Mål: Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Uppdrag: Att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.

Uppdrag: Att tillsammans för nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning säkerställa att personal i äldreomsorgen uppmuntras och bereds möjlighet att studera upp till nivån vårdbiträde respektive undersköterska på arbetstid

Målen om arbetsmiljön och sjukskrivningarna samt uppdraget om att stärka de organisatoriska förutsättningarna rymmer alla inom förvaltningens kompetensförsörjningsplan. Planen är uppbyggd av nio strategier inom olika områden och till strategierna är insatser kopplade. Följande strategier och insatser kan relateras till de två målen och uppdraget.

Strategi 4

- Förbättra arbetsmiljön för att främja hälsa och förebygga risk för ohälsa för att öka kontinuiteten och kvaliteten för de vi är till för.

Insatser

- Kunskapshöjning i systematiskt hälso- och arbetsmiljöarbete (SAM) med fokus på friskfaktorer och samverkansgruppernas roll inom SAM
- Öka chefers förutsättningar att utföra sitt uppdrag genom att undersöka de organisatoriska förutsättningar som finns idag för att se över chefers faktiska arbetsuppgifter i relation till intentionen med uppdraget.

Uppdraget att personal i äldreomsorgen uppmuntras och bereds möjlighet att studera upp till nivån vårdbiträde respektive undersköterska på arbetstid kan relateras till strategi 6 i kompetensförsörjningsplanen.

Strategi 6

- Möjliggöra kontinuerlig kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov

Insats

- Utveckla samarbetsformer med utbildare, branschrepresentanter och andra externa aktörer för att säkra individuell kompetensutveckling och tydliga karriärvägar.

3.3.4 Mål: Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål

Mål: Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Målet inköp- och upphandlingsprocesser rymmer inom pågående arbete med att implementera förvaltningens interna inköpsprocess där alla förvaltningens verksamheters roller och mandat i inköpsprocessen kommer att förtydligas genom bland annat utbildningsinsatser.

Ett verktyg, KDM inköpsanalys, har använts för att underlätta uppföljningen av inköp och ge en bättre överblick och kontroll över inköpsbeteenden. Den samlade helhetssynen kommer att användas för att upptäcka brister där Lag om offentlig upphandling eller andra riktlinjer inte följs.

Arbetet med målet att Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt beskrivs i avsnitt 3.5.1 nedan under uppdraget "Nämnder och styrelser får i uppdrag att genomföra ett långsiktigt strategiskt effektiviseringsarbete för att frigöra resurser inom staden"

3.3.5 Uppdrag: Att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.

Uppdrag: Att utreda hur personkontinuiteten i hemtjänsten kan öka och begränsa antalet personer hemma hos den som får hemtjänst

Gällande målvärdet, för uppdraget att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent, så kommer det inte att vara möjligt att nå utifrån nuvarande förutsättningar. Andel timanställda följs kontinuerligt och var för 2022 knappt 10%. Under 2023 kommer det att tas fram ett målvärde för nämnden som tar hänsyn till nuvarande förutsättningar och som väger in olika perspektiv på frågan.

Angående uppdrag att utreda hur personkontinuiteten i hemtjänsten kan öka och begränsa antalet personer hemma hos den som får hemtjänst finns ett pågående arbete och detta kommer att fortsätta.

3.3.6 Omhändertagande av mål och uppdrag som inte återfinns inom långsiktiga planen

Nedan redogörs för de mål och uppdrag där omhändertagandet inte direkt kan relateras till den långsiktiga planen.

Mål: Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Inom förvaltningen pågår ett arbete utifrån miljö- och klimatprogrammet. En miljökartläggning är gjord som lägger grunden för implementeringen av miljöledningssystemet i förvaltningen samt framtagande av mål och åtgärder som förvaltningen ska arbeta med för att minska sin miljö- och klimatpåverkan.

Uppdrag: Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utveckla systemet enligt LOV inom hemtjänsten.

Uppdraget delas in i tre steg, förbereda, genomföra och bedriva hemtjänst utan valfrihet. I förberedelse ingår att ta ställning till strategiska val till exempel avseende ersättningsmodell, skapa en projektorganisation, ta fram tidplan för avveckling, identifiera volymförändringar, berörda verksamheter inom förvaltningen och behov av aktiviteter. En kommunikationsplan tas fram för att skapa tydlighet och trygghet för omsorgstagare, medarbetare och för berörda privata utförare. En tidsatt genomförandeplan tas fram med aktiviteter och ansvarsfördelning.

Uppdrag: Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda hur en närhetsprincip kan införas för vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen eftersträvar närhetsprincip vid val av kommunalt vård- och omsorgsboende för att äldre ska ges möjlighet till en plats på ett boende i sitt eller nära anhörigs stadsområde/stadsdel. Uppdraget omhändertas inom arbetet med nämndens lokalbehovsplan.

Uppdrag: Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda hur fler vård- och omsorgsboenden kan drivas som intraprenad för ökat inflytande för personalen.

Förvaltningen har utrett hur fler vård- och omsorgsboenden kan drivas som intraprenad för ökat inflytande. Återrapporten antogs av nämnden i sammanträdet den 22 november 2022. Förvaltningen avser att fortsätta stärka arbetet med tillitsbaserad styrning vilket är en grundförutsättning för att få fler att ansöka om att driva intraprenad. Nya rutiner och stödjande dokument kommer tas fram för att tydliggöra ansvar och vägleda medarbetare som är intresserade.

Uppdrag: Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.

Förvaltningar kommer tillsammans med andra nämnder inom välfärd och utbildning att arbeta med uppdraget för att definiera på vilket sätt hållbarhetsperspektiven kan lyftas in tydligare i budget- och uppföljningsprocesser. I uppdraget kommer hänsyn tas till skrivningen i riktlinje för styrning uppföljning och kontroll §12 Nämnd/bolagsstyrelse ska tillämpa en jämlikhets- och jämställdhetsintegrerad planerings-, budget- och uppföljningsprocess för att värna lika rättigheter och möjligheter ur ett invånarperspektiv.

Det finns uppdrag i Göteborgs Stads budget som skulle kunna påverka uppdraget:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en central samordningsfunktion för agenda 2030-arbetet för att stärka arbetet med jämlikhet, jämställdhet och mänskliga rättigheter.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera en ny budgetprocess för mandatperioden där respektive budgets-konstellation har goda möjligheter att styra respektive opponera på budgetdokumentet.

3.4 Indikatorer

Indikatorerna är ännu inte framtagna för verksamhetsplanen utan ska nu arbetas fram och förankras i verksamheten. Budgetens mål är långsiktiga och det är viktigt att indikatorerna som väljs för att följa upp dem blir relevanta. Att låta denna process, för framtagande, få extra tid ligger i linje med den ökade tillsynsstyrningen och en tillämpning av delegering som beskrivs i budgeten. Extra tid för framtagandet skapar också utrymme för att försöka hitta alternativa uppföljningssätt och inte bara utgå från den traditionella, med mätbara data. Indikatorer beräknas presenteras i samband med delårsrapport mars.

3.5 Uppdrag från budget och KF/KS tidigare år

Nedan redovisas uppdrag som tilldelats nämnden dels via budget dels direkt från kommunfullmäktige, under åren 2021 och 2022. Uppdragen är ännu inte avslutade utan är pågående och via kommentarerna framgår nuvarande status.

3.5.1 Budgetuppdrag från KF:s budget 2022

Uppdrag	Datum	Kommentar
 Pågående	2022-02-13 2023-12-31	Inom myndighet har strategin "Dörren in i äldreomsorgen formulerats" det innebär att arbetet med hälsofrämjande och förebyggande kommer att stärkas, att det sker en effektivisering av biståndsbedömningen bland annat genom att pröva nya former för serviceinsatser. Förvaltningen har också ett pågående arbete med framtagande av en 10-årsplan samt ta fram nyckeltal som speglar effektiviteten i verksamheten. Inom myndighet pågår arbete med att se över beslutslängder för att bättre kunna följa upp insatser. För att stärka arbetet med handläggningen och ge de kvalificerade handläggarna mer tid till utredning och bedömning förstärks det administrativa stödet. Myndighet har också anställt processledare som ska stödja handläggarna i arbetet med uppföljning av insatser och i arbetet med utskrivningsprocessen. Myndighet förändrar under våren 2023 organisationen och startar då två nya planeringsenheter som ska ansvara för arbetet med utskrivningsprocessen för att höja kvaliteten i detta arbete. För att möta strategin "hjälp ska bli till hjälp" har myndighet också anställt en processledare med ett särskilt uppdrag att utveckla en modell för uppföljning av hemtjänst. Den ekonomiska påverkan förväntas ske inom följande områden: • "Dörren in" förväntas bidra till färre hemtjänsttimmar bland annat i form av mindre antal serviceinsatser, fördröjning av när insatser startar och insatser under kortare tid totalt. • Starten av planeringsorganisationen

Uppdrag	Datum	Kommentar
		tillsammans med processledarnas uppdrag förväntas bidra till en effektivare korttidsprocess vilket ska resultera i kortare och färre vistelser samt hålla betaldagarna på en låg nivå. • "Hjälpen ska bli till hjälp" bygger på bättre uppföljning av hemtjänsten och syftar till att den tid som beviljas tillgodoser den enskildes behov både när det gäller innehåll och tid på ett annat sätt än vad som sker idag. Detta förväntas minska antalet hemtjänsttimmar. • Ovan insatser förväntas flytta behovet av vård och omsorgsboende framåt i tiden. Det skulle innebära en lägre ökning av behovet av vård och omsorgsboende än befolkningsökningen.
 Pågående Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsätta implementeringen av välfärdsteknik och förstärka arbetet med mobilt arbetssätt.	2022-02-13 2023-12-31	Förvaltningen erbjuder fler tjänster och kommer under 2023 bland annat arbeta vidare med implementering av nytt system för planering och uppföljning inom hemtjänst, digitala lås, GPS-larm och digital signering. Staden har ingått avtal för samverkan kring digitala hjälpmedel och kommer analysera vilka verktyg som kan bidra till högre effektivitet.
 Pågående Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag ...Namn (KF/KS uppdrag) *Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda hur delegering och renodling av den kvalificerade personalens uppgifter kan öka.	2022-02-13 2023-08-31	Uppdraget går enligt plan. Verksamheterna har förstärkt arbetet med implementering och följsamhet till delegeringsprocessen. Hälso- och sjukvård arbetar med alternativa tjänster såsom bland annat farmaceuter eller specialistutbildade undersköterskor för att avlasta och renodla legitimerade medarbetares arbetsuppgifter.
 Pågående Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningar att anställa en läkarstrateg.	2022-02-13 2022-12-31	En utredning är gjord men kompletterande analyser behöver göras.
 Pågående Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att särskilt följa och bevaka utvecklingen för att möta ett eventuellt uppdämt eller ökat vård-	2022-02-13 2023-12-31	Inom myndighet pågår ett arbete med att få till ett fungerande system för att registrera orosanmälningar. Det innebär att det för närvarande inte finns någon tillförlitlig statistik gällande orosanmälningar. Inom myndighet har det under året noterats ett ökat antal ansökningar till VoB, antalet placeringar på VoB har också ökat under året. Detta bedöms vara en möjlig effekt av

Uppdrag	Datum	Kommentar
och omsorgsbehov till följd av fysisk- och psykisk ohälsa samt ensamhet orsakad av pandemin.		pandemin men troligen är inte detta hela förklaringen eftersom utvecklingen har fortsatt hela året. Det finns också indikationer på att fler personer än tidigare kommer direkt från bostaden till både VoB och korttid. Dessa personer är inte alltid kända av primärvården. Även detta är en möjlig fördröjd effekt av pandemin.

3.5.2 Budgetuppdrag från KF:s budget 2021

Uppdrag	Datum	Kommentar
 Pågående Nämnden för äldre samt vård och omsorg får i uppdrag att genomföra en särskild satsning på ökad digital kompetens och delaktighet hos seniorer.	2021-01-01 2023-08-31	Arbetet pågår fortsatt med förvaltningsövergripande arbetssätt med demokrati- och medborgarservice samt kulturförvaltningen. Testområde för uppdraget är Nordost. "Teknikstöd i hemmet" fortlöper och möjlighet till att skala upp satsningen undersöks. "Teknikguiderna drop-in" har gett stöd under året på medborgarkontoret i Angered och biblioteket i Kortedala, i samverkan mellan förvaltningarna. Testgrupp för utlån av surfplattor är i gång och sker på Hammarkullens bibliotek. Arbetet för samverkan med föreningar och civilsamhälle är i uppstartsfas.
 Pågående Nämnden för äldre samt vård och omsorg får i uppdrag att ta fram en plattform för match-making för seniorer, volontärer och andra göteborgare som vill gå på aktiviteter tillsammans.	2021-01-01 2023-08-31	Ett koncept för uppdraget är under framtagande

3.5.3 Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut

Uppdrag	Datum	Kommentar
 Pågående Nämnden för funktionsstöd samt Göteborgs Stads äld...Namn (KF/KS uppdrag) *Nämnden för funktionsstöd samt Göteborgs Stads äldre samt vård- och omsorgsnämnd får i uppdrag att stärka	2021-04-27 2023-12-31	För att möta uppdraget har förvaltningen genomfört en behovsanalys som visar att det behövs en övergripande rutin för att systematiskt fråga om våld (screena) samt rutin för att identifiera tecken och signaler om våld inom utförarverksamheter. Den övergripande informationen kommer beröra: vad våld är, vad våld i nära relationer är, våldets mekanismer, äldres våldsutsatthet, anmälan till socialtjänst, orosanmälan för vuxen, sekretess och polisanmälan, dokumentation med mera. Förvaltningens rutin kommer vara klar under kvartal 1 2023

Uppdrag	Datum	Kommentar
arbetet kring hur kommunens vård- och omsorgspersonal kompetensutbildas i att upptäcka våld och dess olika uttryck.		och plan för implementering tas fram.
 Pågående Nämnden för funktionsstöd samt Göteborgs Stads äldre samt vård- och omsorgsnämnd får i uppdrag att införa en rutin för hur personalen ska upptäcka, och agera vid misstanke om, våld och våld i nära relationer hos kommunens brukare inom funktionshinderverksamheten samt äldreomsorgen	2021-04-27 2023-12-31	Förvaltningens bedömning är att de rutiner som ska framarbetas utifrån genomförd behovsanalys också ger effekt i uppdragen om att stärka kompetens, upptäcka våld och införa screening processer.
 Pågående Nämnden för funktionsstöd samt Göteborgs Stads äld...Namn (KF/KS uppdrag) *Nämnden för funktionsstöd samt Göteborgs Stads äldre samt vård- och omsorgsnämnd får i uppdrag att införa screening-processer inom funktionshinderverksamheten och inom äldreomsorgen för att på bästa sätt upptäcka våld och våld i nära relationer.	2021-04-27 2023-12-31	Förvaltningens bedömning är att de rutiner som ska framarbetas utifrån genomförd behovsanalys också ger effekt i uppdragen om att stärka kompetens, upptäcka våld och införa screening processer.
 Pågående Stadens nämnder och styrelser får i uppdrag att under 2022 genomföra förbättringar på de områden som brister i linje med svaren i enkäten gällande bland annat cykelparkeringsmöjligheter för anställda.	2021-12-09 2023-12-31	En uppmuntran om att cykla har gått ut till medarbetarna. Information har också skett om cykelbidraget. Medel har erhållits från Göteborgs Stads klimatväxlingsfond för att genomföra en cykelutredning där inventering av cykelparkeringar ingår. Utredningen görs tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd och socialförvaltning sydväst och genomförs av konsult. Inventeringen av cykelparkeringar syftar till att komplettera den befintliga kartläggning som LF genomfört 2018 i stadens egna lokaler och skapa en översiktlig bild av cykelparkering inom respektive förvaltnings verksamheter. Projektet genomförs på så många verksamheter som möjligt inom budgeten och ska resultera i en samlad bild över cykelparkering per verksamhet innefattande

Uppdrag	Datum	Kommentar
		antal parkeringar, beläggning och åtgärdsbehov. Det ska även ge en detaljerad bild per parkering som innefattar parkeringstyp, skick, tillgänglighet, säkerhet med mera Förvaltningen har även erhållit pengar ur klimatväxlingsfonden för 2023 då ett antal cykelparkeringar ska tillsättas och rustas upp.
 Pågående Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag ...Namn (KF/KS uppdrag) *Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att kartlägga och implementera de fördelar som konceptet demensby erbjuder i planeringsarbetet för nya vård- och omsorgsboenden	2021-12-09 2023-08-31	Kartläggning och implementering enligt detta uppdrag pågår i form av revidering av befintligt ramprogram. Plan för redovisning är juni 2023.
 Pågående Göteborgs Stads Parkering AB och andra berörda nämnder får i uppdrag att avskaffa p-avgifter på personalparkeringar i ytterområden där det finns andra parkeringsplatser (ofta på/längs gata) i området eller motsvarande lägen som är avgiftsfria, vilket undviker risk för förmånsbeskattning	2022-02-24 2023-02-24	En arbetsgrupp är utsedd från grundskola, förskola, ÄVO, funktionsstöd och socialtjänsterna från centrum, nordost och sydväst. Parkeringsbolaget är sammanhållande och en återrapportering av läget för uppdraget skedde i oktober 2022.
 Pågående Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att förbereda och genomföra energieffektiviserande och energibesparande åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen och effektbehovet inför vintern 2022/23.	2022-11-01 2023-03-31	Förvaltningen har startade elbesparingsgrupp i slutet av 2022 med deltagare från vård- och omsorgsboende, fastighet, måltid och säkerhet. Planerade och påbörjade aktiviteter har delgetts förvaltningsledning och informationspunkt kommer finnas på nämnden i januari. Åtgärder med ingen eller begränsad påverkan på förvaltningen kan genomföras. Särskilt beaktande görs då vi har dygnet runt verksamhet och utifrån omsorgstagares komfortbehov.
 Ej påbörjad Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag ...Namn (KF/KS uppdrag) *Äldre samt	2022-12-12 2023-12-31	

Uppdrag	Datum	Kommentar
vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att finansiera den initiala kostnaden samt förvalta samverkansavtalet om digitala hjälpmedel för en god hälsa och jämlik vård i samverkan med berörda nämnder.		